

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1678,Spotkanie-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-Grota-w-Lodzi-28-listopa.html>
13.04.2026, 06:06

Spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Łodzi – 28 listopada 2007 r.

28.11.2007

28 listopada br. w sali 221 Łódzkiego Domu Kultury przy ul. R. Traugutta 18 odbyło się spotkanie Klubu Historycznego „Grota” w Łodzi, w trakcie którego sędzia Sądu Najwyższego w st. spocz. dr Józef Musioł (prezes Towarzystwa Przyjaciół Śląska w Warszawie) wygłosił odczyt pt. „Niektóre aspekty niemieckiego terroru na Górnym Śląsku w latach 1939-1945”. Rozwinięta została kwestia przygotowania III Rzeszy do tworzenia aparatu terroru po wkroczeniu na teren Górnego Śląska, m.in. zagadnienie Sonderfahndungsbuch – zbiorowego listu gończego z nazwiskami Polaków – śląskich patriotów, plany rozbiórki nowo powstałego Muzeum Śląskiego, uchodzącego wówczas za najnowocześniejsze w Europie, wybudowanie w Nieborowicach obozu przejściowego dla przeznaczonych do eksterminacji powstańców, harcerzy (tam rozstrzelany został polski oficer kpt. Jan Kotucz – pierwszy jeńiec oficer zamordowany w czasie II wojnie światowej). Następnie omówiona została kwestia rozbudowy funkcjonowania aparatu gestapo, tworzenie folkslisty, ułatwiającej wcielanie Ślązaków do Wehrmachtu, zbieranie odcisków palców wraz z informacją o narodowości, rozbudowa Sądu Doraźnego, któremu przewodniczył każdorazowo szef gestapo, więzienie w Mysłowicach, Auschwitz, po którego uruchomieniu do specjalnej sali przyjeżdżał Sąd Doraźny dla wydawania wyroków (skazywanie ludzi w sądzie doraźnym miało ich zniechęcić do uczestniczenia w ruchu oporu), zagadnienie karalności za mówienie w języku ojczystym polskim, za co groziło skierowanie do obozu koncentracyjnego.

dr Józef Musioł – z zawodu sędzia, z zamiłowania historyk i publicysta. Jedną z jego licznych publikacji jest „Od Wallendroda do Kordiana. Dramatyczne Ślązaków wybory”, wydana w 2001 r. nakładem wydawnictwa „Śląsk”. Autor opisuje dzieje Ślązaków, głównie w czasach powstań i II wojny światowej. Skazani byli wówczas dokonywanie trudnych wyborów – wcielano ich do Wehrmachtu, a potem do Armii Czerwonej (jeśli dostali się do radzieckiej niewoli). Rzadko który jednak godził się na noszenie munduru w kolorze feldgrau – większość uciekała z wojska niemieckiego do polskiego. Dr Musioł opisuje nieznanych dotąd szerzej bohaterów, do których należeli m.in. Dominik Ździebło-Danowski „Kordian”, dowódca krakowskiego zgrupowania Armii Krajowej, który podczas wojny uratował przed wysadzeniem m.in. Wawel, czy Franciszek Surma, zaliczany do najlepszych polskich pilotów, walczących podczas wojny w brytyjskich Królewskich Siłach Powietrznych (RAF).

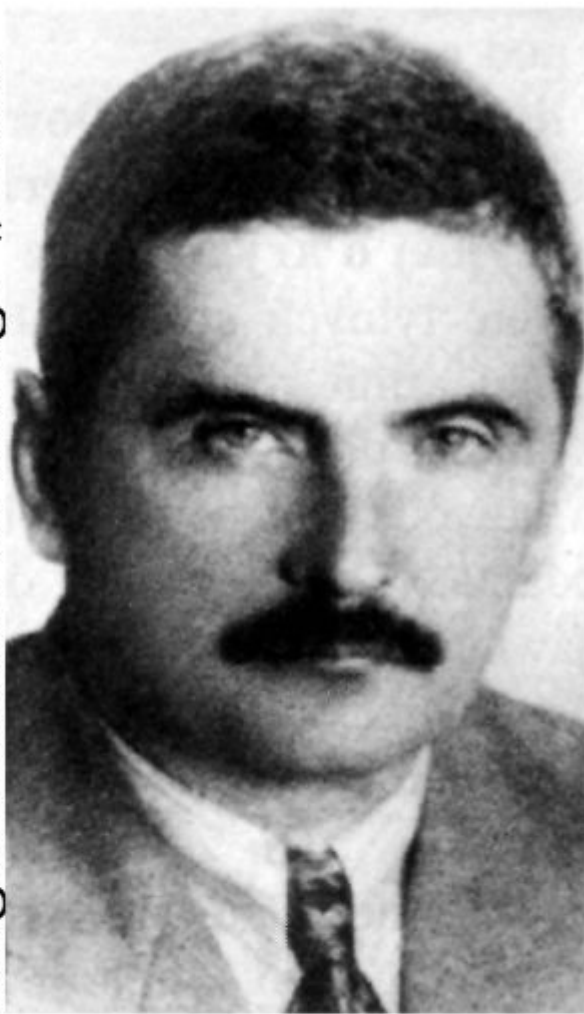
Wszystkim zainteresowanym działalnością Klubu „Grota” dalszych informacji udziela: Marzena Sobczyk, asystent prasowy IPN Oddział w Łodzi, tel. 42/ 274 41 16, email:

marzena.sobczyk@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

KLUB HISTORYCZNY
im. gen. Stefana Roweckiego - „Grota”

ŁÓDŹ